

VIII JORNADA INNOVATION ROOMS

ROOM 3

Entre la innovació pedagògica
i la responsabilitat digital

ROOM 3

Entre la innovació pedagògica i la responsabilitat digital

CONTINGUT

1. Àngel Cano Mateu (UV) i Gonçal López-Pampló (UV): "Del resum acadèmic amb IA a les recomanacions literàries audiovisuals: unes reflexions"

2. Ana Isabel Martínez Hernández (UV) i Begoña Clavel Arroitia (UV): "Integració pedagògica de la IA generativa en l'ensenyament de l'escriptura en llengua estrangera: autonomia, revisió textual i responsabilitat ètica de l'alumnat"

3. Vicente Morell-Mengual (UV), Jessica Ortega-Barón (UV), Olga Fernández-García (UV), Verónica Estruch-García (UV) i María Dolores Gil-Llario (UV): "Innovació docent i desenvolupament competencial per a la prevenció de la violència sexual digital en futurs docents"

4. José Fernando Carrero Martín (UV): "Fent accessible el Museu d'Història de l'Escola. Presentació del projecte: la audiodescripció d'espais culturals i artístics com a eina d'innovació educativa i formació en inclusió"

Del resum acadèmic amb IA a les recomanacions literàries audiovisuals: unes reflexions

J. Àngel Cano Mateu (UV) i Gonçal López-Pampló (UV)

La proposta que presentem naix de les accions portades a terme al projecte d'innovació educativa "Expressió oral i escrita en temps d'intel·ligència artificial: reptes i oportunitats en l'àrea de Filologia Catalana (1a fase)", adscrit al grup d'innovació docent GESOLCAT (G-CID23_2585499), per al curs 2025-2026, del qual som coordinadors. Entre les diverses activitats desenvolupades, en destaquem dues de relacionades amb l'ús de la intel·ligència artificial i les noves tecnologies.

Pel que fa al primer cas, inscrit a l'assignatura Retòrica, de 1r curs del Grau en Història, es tracta d'utilitzar qualsevol de les aplicacions d'IA (ChatGPT, Gemini, etc.) per a la realització del resum acadèmic d'una conferència o d'un reportatge, un text que haurà de ser corregit i/o completat per l'estudiant, a més d'elaborar-ne un informe justificatiu. Respecte del segon, circumscrit a l'assignatura Literatura catalana, de 2n curs de diversos graus filològics, requisit indispensable per a cursar el Minor en Filologia Catalana, consisteix en una recomanació literària audiovisual per mitjà de diverses eines informàtiques (Canva, Capcut, Kinemaster, TikTok...).

Ambdues accions pretenen incorporar la IA i les aplicacions electròniques d'ús quotidià en el desenvolupament d'activitats avaluable, de manera que els estudiants aprenguen a utilitzar-les d'una manera crítica i ètica, com a eina de suport i de consulta, però amb els propòsits que ha de perseguir un grau filològic: millorar l'expressió oral i l'expressió escrita. En la nostra intervenció, doncs, n'exposarem les reflexions derivades.

Integració pedagògica de la IA generativa en l'ensenyament de l'escriptura en llengua estrangera: autonomia, revisió textual i responsabilitat ètica de l'alumnat.

Ana Isabel Martínez Hernández (UV) i Begoña Clavel Arroitia (UV)

Aquesta experiència educativa es va desenvolupar en l'aula d'anglès com a llengua estrangera amb l'objectiu d'analitzar l'ús de la intel·ligència artificial generativa, concretament ChatGPT, com a eina d'Avaluació Automatitzada de l'Espectura (AWE) per a la revisió i millora de textos acadèmics. L'enfocament pedagògic va incorporar explícitament una dimensió ètica i moral, orientada a fomentar la integritat acadèmica, la responsabilitat en l'autoria i el desenvolupament d'una actitud crítica davant les produccions generades per IA.

L'activitat es va estructurar en diverses fases. Inicialment, l'alumnat va respondre un qüestionari diagnòstic sobre percepcions i usos previs de la IA. Posteriorment, va participar en un taller asíncron que combinava formació instrumental i reflexió ètica sobre l'ús responsable de la tecnologia en contextos educatius, subratllant la necessitat d'evitar la dependència cognitiva i promoure l'autonomia intel·lectual.

En una fase posterior, els estudiants van realitzar redaccions sense suport tecnològic, que després van revisar utilitzant ChatGPT a partir de la retroalimentació docent. Se'ls va demanar documentar els prompts utilitzats, les modificacions introduïdes i les decisions preses, amb l'objectiu de visibilitzar el procés de presa de decisions i reforçar la metacognició i l'ètica d'ús.

Finalment, es van recollir dades mitjançant qüestionaris i un grup focal de discussió, i es van analitzar les qualificacions obtingudes. Els resultats indiquen una millora moderada en la competència escrita i un increment significatiu de la consciència ètica sobre l'ús de la IA com a eina de suport, sempre sota supervisió crítica i no com a substitut del procés d'espectura.

Innovació docent i desenvolupament competencial per a la prevenció de la violència sexual digital en futurs docents

Vicente Morell-Mengual (UV), Jessica Ortega-Barón (UV), Olga Fernández-García (UV), Verónica Estruch-García (UV) i María Dolores Gil-Llario (UV)

El grau en Educació Primària de la Universitat de València manca de formació específica en educació sexual, la qual cosa pot derivar en accions educatives parcials o esbiaixades des de creences personals. Aquesta mancança resulta crítica davant l'aparició de noves formes de violència digital, vinculades a l'ús d'eines d'intel·ligència artificial (deepfakes sexuals), amb grans implicacions per al benestar digital i la igualtat de gènere (ODS 4 i 5).

L'objectiu del projecte és dissenyar una proposta formativa, adreçada a futurs/es docents d'Educació Primària, orientada al desenvolupament de competències educatives per a la prevenció de la creació i difusió de continguts sexuals sintètics. Es proposa una intervenció de quatre sessions (2 hores cadascuna) basada en l'aprenentatge actiu i la reflexió crítica.

La sessió 1, "deepfakes sexuals", se centra en la conceptualització i les característiques dels deepfakes sexuals, així com en les barreres familiars i institucionals que poden bloquejar la implementació d'accions educatives. La sessió 2, "agressió", aborda els factors de risc i les estratègies preventives centrades en la responsabilitat digital. La sessió 3, "victimització", incideix en les conseqüències psicològiques i educatives per a les víctimes. La sessió 4, "observació", aprofundeix en el rol dels testimonis i en les estratègies per a reduir la facilitació de la violència.

Es preveu una avaluació mitjançant tres qüestionaris sobre coneixements, actituds i autoeficàcia que s'administraran abans i després del programa formatiu. El programa pretén millorar la competència professional del futur professorat i promoure entorns educatius segurs i lliures de violència sexual digital.

Fent accessible el Museu d'Història de l'Escola. Presentació del projecte: la audiodescripció d'espais culturals i artístics com a eina d'innovació educativa i formació en inclusió

José Fernando Carrero Martín (UV)

En aquesta comunicació presentem el projecte d'innovació educativa emergent La audiodescripció d'espais culturals i artístics com a eina d'innovació educativa i formació en inclusió, desenvolupat en diverses assignatures del Grau en Traducció i Mediació Interlingüística i del Màster Universitari en Traducció Creativa i Humanística de la Universitat de València. En el marc del projecte, l'alumnat va realitzar l'audiodescripció i locució de materials gràfics (pòsters, murals, làmines, fotografies, etc.) pertanyents al Museu d'Història de l'Escola.

El projecte va partir d'objectius orientats al desenvolupament de competències en traducció audiovisual accessible, la sensibilització envers la diversitat funcional i la promoció de la inclusió en consonància amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030. La seua implementació es va estructurar en diverses fases: una visita inicial al museu per a contextualitzar l'activitat; la realització d'un MOOC sobre accessibilitat, discapacitat sensorial i modalitats de traducció accessible; un taller pràctic d'audiodescripció d'imatges estàtiques; la fase de documentació dels materials seleccionats; l'elaboració de guions d'acord amb criteris professionals i, finalment, la locució d'aquests guions.

Des del punt de vista formatiu, els resultats evidencien una alta implicació de l'estudiantat i l'adquisició de coneixements teoricopràctics avançats en accessibilitat i audiodescripció. Així mateix, el projecte ha donat lloc a la creació d'un producte real que serà lliurat al Servei de Patrimoni de la Universitat de València. D'aquesta manera, la iniciativa contribueix de manera tangible a millorar l'accessibilitat del museu per a persones amb discapacitat visual.

VIII JORNADA INNOVATION ROOMS

COORDINACIÓ

Cinta Gallent-Torres (UV)
Maria Josep Picó (UV)

COMITÉ ORGANITZADOR

Julia Aguilar Miquel (UV)
María Rosa Álvarez Sellers (UV)
Enrique Cerezo Herrero (UV)
Carlos López-Olano (UV)
Adrià Martí-Badia (UV)
Violeta Martínez-Paricio (UV)
Fernando Pérez Lambás (UV)

COMITÉ CIENTÍFIC INTERNACIONAL

Brankica Brankov (Univerzitet Union U Beogradu)
Laura Castañé Bassa (University of Jyväskylä)
Metita Koletnik (Univerza v Mariboru)
Astrid Schmidhofer (Universität Innsbruck)
Jim Vreel (Universiteit Antwerpen)